

Vocoder met extra dimensies

Na de TR-09 en de TB-03 die we al bespraken in Interface 105, is er nog een derde item in Roland's Boutique-serie: de VP-03. Dit is een nieuwe versie van de beroemde VP-330 vocoder. Voding is hot, maar kan de VP-03 overtuigen?

door Stefan Robbers > stefan@interface.nl

De VP-03 emuleert de VP-330 synthesizer/vocoder uit 1979. Dat analoge apparaat had een aantal unieke eigenschappen en het combineerde een volledig polyfone stringsynthesizer met een vocoder. Een vocoder draagt de eigenschappen van het modulator-sigitaal over op een carrier-sigitaal, waardoor een melodisch zang-effect ontstaat als de modulator een stem is. Zo kun je bijvoorbeeld je eigen stem gebruiken, deze transformeren tot een soort robotstem, en de toonhoogte bepalen met een toetsenbord of sequencer.

In de VP-03 zitten alle elementen van het

origineel; zij het in een soort miniatuurvorm met dezelfde afmetingen als de andere Boutique-apparaten. Voeding komt uit batterijen of de usb-aansluiting op de achterzijde. Daar vinden we ook mini-jackaansluitingen voor audio-uit en hoofdtelefoon. Het apparaat is bruikbaar als usb-audio-interface – ook voor carrier- en modulatorsignalen – en verstuurt midi over usb, maar er zitten ook standaard midi-in/out-aansluitingen op.

Zwanenhals

Op het frontpaneel zitten twee ribboncontrollers, met daarnaast een xlr-ingang voor de meegeleverde zwanenhalsmicrofoon. Hiermee kun je dus live vocoden.

INFO

- prijs incl.: VP-03 € 399,- K25m keyboard: € 100,-
- distributie: Roland Central Europe
- internet: www.rolandce.com, www.roland.com

Dat kan door de ingebouwde sequencer af te spelen, maar veel leuker en praktischer is het om een toetsenbord te gebruiken. De VP-03 kan daartoe in het speciale K25M Boutique keyboard gemonteerd worden. Dit wordt echter niet standaard meegeleverd, en dat vind ik wel een gemis. Behalve vocoder is de VP-03 ook een stringsynthesizer, en hij bevat een human voice-geluid. De balans tussen vocoder, stringsynth en human voice maak je met drie faders. Dan is er nog een aantal parameters. Zo heb je vibrato voor de vocoder en human voice. De vocoder en strings beschikken over een tone-schuif, waarmee de hoge tonen gedempt kunnen worden. Human voice en strings hebben hun eigen attackregelaar, en de release-instelling

geldt voor alle drie de sounds. Alles is netjes gegroepeerd en met pijlen staat aangegeven op welk onderdeel een parameter van toepassing is. Onderaan zien we nog een 16-staps sequencer met zestien geheugens, verlichte toetsen voor elke stap en een start/stop-toets.

Grommen

De vocoderstem is eigenlijk een instant succes. Ik ken weinig apparaten waarmee je dit effect zo eenvoudig en toch goed klinkend kunt maken, en dat alleen al maakt het de aanschaf waard. Je kunt nog een pitch-bend-effect toevoegen en dit laten glijden; automatisch of met een van de ribboncontrollers. De human voice is een mooie aanvulling op dit effect, want hiermee kun je eigenlijk extra stemmen toevoegen. Je kunt kiezen voor een male of female formant (klankkarakter), en in de Ensemble-stand wordt het geheel nog een stukje voller qua sound.

De stringsynthesizer klinkt ook behoorlijk als het origineel; heel ijel en een tikje onstabiel. Het grote verschil is dat de VP-03 8-stemmig is terwijl de VP-330 volledig polyfoon was. Het

klinkt dan ook anders als je octaven speelt. De klank gaat dan 'grommen' en klinkt wat vervormd op een onnatuurlijke manier. Het doet wat afbreuk aan de authentieke klank, maar wellicht dat een software-update dit nog oplost.

De sequencer bevat zestien patronen van zestien stappen. Hij synchroniseert met midiclock via de midi-ingang en usb. Per stap kun je een noot programmeren, of een compleet akkoord met maximaal zes noten. Stappen kun je aan/uit zetten, en de sequence-lengte is instelbaar van een tot zestien stappen. Programmeren kan realtime of stapsgewijs. Daarvoor gebruik je toetscombinaties van de memory en start/stop-toets met een van de staptoetsen. Die combinaties zijn niet altijd logisch, en daarom wat lastig te onthouden. Per stap kun je een sample van 100ms toevoegen door iets in te spreken op de microfoon. Daardoor ontstaat een soort retro-sampler-effect dat met name live leuk is, maar ook een goed early house music-gevoel oproept.

Conclusie

Als vocoder is de VP-03 zonder meer geslaagd. Hij klinkt mooi, verstaanbaar en is

SPECIFICATIES

- vocoder/string synthesizer/sequencer
- stringsynthesizer, 8-stemmig polyfoon
- vocoder met meegeleverde microfoon
- human voice synthesizer, 8-stemmig polyfoon
- volume
- tuning
- ribboncontrollers C1, C2
- C1 mode-schakelaar
- pitchshift tijd, set, auto/off
- balansregeling voor mic/human en voice/strings
- vibrato: rate/delay/depth
- vocoder: ensemble/level/tone
- human voice: male/female/ensemble/attack
- algemeen: release
- stringsectie: attack/tone
- Sequencer
- 16 knoppen
- 716 stappen, 16 patronen, 6 noten
- sampling voice 100ms
- microfoon-in jack/xlr-combi
- phones mini-jack
- output mini-jack
- midi-in/out
- usb-poort: micro-B (audio & midi)
- te gebruiken voor midi en als 24bit/96kHz audio-interface
- voeding uit vier AA-batterijen of usb-connector incl. zwanenhalsmicrofoon

zeer bruikbaar. Wel is het K25m keyboard daarbij eigenlijk essentieel, maar je kunt hem ook via een computer aansturen, en daarmee is ie prima met een daw te combineren. Ook de human voice en string-synthesizer klinken leuk, hoewel de laatste wel wat last heeft van bijgeluiden bij het spelen van octaven. Een grappige toevoeging is de stepsequencer, die naast noten ook akkoorden en minisamples kan opnemen. Dat geeft een extra dimensie aan het apparaat; tenminste als je alle toetscombinaties kunt onthouden waarmee je de samples en noten programmeert. Samengevat is de VP-03 een aanwinst voor iedereen die een vocoder-effect zoekt; live of in de studio. Al het andere wat de VP-03 kan, vormt een meer dan leuke extra. ■

HET OORDEEL

- + prima vocoder
- + te koppelen met daw
- + sampling-optie in sequencer
- alleen netvoeding via usb mogelijk
- extra keyboard nodig om vocoder goed te kunnen bespelen

Ik ken weinig apparaten waarmee je het vocoder-effect zo eenvoudig en toch goed klinkend kunt maken